

DEN SIMONS

STRVINARSKA UTEHA

KNJIGA TREĆA – ZAVRŠNICA

Preveo
Nenad Dropulić

 Laguna

Naslov originala

Dan Simmons
CARRION COMFORT

Copyright © 1989 by Dan Simmons
Translation Copyright © 2007 za srpsko izdanje, LAGUNA

Budim se i osećam – pada tama, ne sviće dan.

DŽERARD MANLI HOPKINS

TRIDESET ŠEST

Dotan, Alabama
Sreda, 1. april 1981.

Svetski centar organizacije *Dodir Biblije*, udaljen osam kilometara od Dotana, u državi Alabama, činile su pedeset tri blistavobebe zgrade raspoređene na preko 720 hektara. Središte kompleksa bila je ogromna Palata pobožnosti, načinjena od granita i stakla, amfiteatar zastrtih podova i prozora koji je u svoju klimatizovanu udobnost mogao da primi šest hiljada vernika. Duž kilometar dugačke krivine Bulevara vere zlatne cigle predstavljale su priloge od pet hiljada, srebrne od hiljadu, a bele od pet stotina dolara. Dolazeći vazdušnim putem, možda u jednom od tri lirdžeta rukovodilaca Centra, i gledajući s neba Bulevar vere, posetio bi često pomislili na široki beli osmeh ukrašen brojnim zlatnim zubima i redom srebrnih plombi. Svake godine osmeh se širio i sve više punio zlatom.

S druge strane Bulevara, preko puta Palate pobožnosti, nalazila se dugačka niska zgrada Komunikacionog centra *Dodira Biblije*; moglo bi se pomisliti da je to velika fabrika računara ili istraživačka laboratorija da nije na krovu imala šest velikih satelitskih predajnika. Tvrđilo se da dvadesetčetvoročasovni televizijski program Centra, prenošen pomoću tri komunikacijska satelita kablovskim kompanijama, televizijskim stanicama i zemaljskim predajnicima u vlasništvu Crkve, stiže u preko devedeset zemalja, pred sto miliona gledalaca. Komunikacioni centar posedovao je i kompjuterizovanu štampariju, postrojenja za izradu

gramofonskih ploča, studio za snimanje i četiri velika kompjutera povezana u Svetsku propovedničku informacionu mrežu.

Uz sam kraj belo-zlatno-srebrnog osmeha, tamo gde je Bulevar vere izlazio iz zone visoke bezbednosti i postajao Okružni put broj 251, nalazili su se koledž *Džimi Vejn Sater* i *Saterova škola hrišćanskog poslovanja*. Osam stotina studenata pohađalo je nastavu u ovim dvema privatnim ustanovama, a njih šest stotina pedeset živelo je u studentskom naselju, u strogo odvojenim domovima kao što su Zapadni dom Roja Rodžersa, Istočni dom Dejla Evanasa i Južni dom Adama Smita.

Ostale zgrade, s betonskim stubovima i fasadama od granita, nalik na mešavinu savremenih baptističkih crkava i mauzoleja s prozorima, obezbeđivale su radni prostor za čitavu vojsku radnika uprave, obezbeđenja, saobraćaja, komunikacija i finansija. Prihodi i troškovi organizacije *Dodir Biblije* bili su tajna, ali znalo se da je Centar, dovršen 1978. godine, koštao više od četrdeset pet miliona dolara, a govorkalo se da dobrovoljni prilozima donose oko milion i po dolara nedeljno.

Predvidevši brzi finansijski rast u devetoj deceniji dvadesetog veka, *Dodir biblije* se pripremao za proširivanje delatnosti na Dotanski hrišćanski tržišni centar, lanac motela *Hrišćanski odmor* i zabavni park *Biblijski svet*, koji se gradio u Džordžiji, vredan 165 miliona dolara.

Svetski centar *Dodir Biblije* bio je neprofitna verska organizacija. *Poduhvat vere* bio je korporacija podložna plaćanju poreza, stvorena da rukovodi budućim komercijalnim širenjem i koordinira poslovanje. Prečasni Džimi Vejn Sater bio je predsednik *Dodira Biblije* i trenutno predsedavajući i jedini član Upravnog odbora korporacije *Poduhvat vere*.

Prečasni Džimi Vejn Sater stavio je bifokalne naočari sa zlatnim okvirom i nasmešio se u kameru broj tri. „Ja sam samo seoski propovednik“, rekao je, „i ne razumem tu visokoparnu finansijsku i pravničku priču...“

„Džimi“, reče njegov prvi saradnik, pregojen čovek s naočarima u ramu od kornjačevine i donjom vilicom koja je podrhtavala kad se, kao sada, uzbudi, „čitava ta stvar... istraga Poreske uprave, proganjanje Savezne komisije za telekomunikacije... to je tako očigledno delo Neprijatelja...“

„...ali umem da prepoznam progon kad ga vidim“, nastavi Sater jačim glasom, i osmehnu se jedva primetno opazivši da ga kamera i dalje snima. Video je kako se sočivo izdužuje dok se trojka pomera za krupni plan. Reditelj Tim Mekintoš, gore u kabini, dobro je upoznao Satera posle osam godina i više od deset hiljada emisija. „I prepoznajem smrad *Đavola* kad ga nanjušim. Đavo bi najviše voleo da zaustavi Božje delo... Đavo bi najviše voleo da upotrebi Svemoćnu Vladu i spreči reč Isusovu da dosegne one koji vape za Njegovom pomoći, za Njegovim oprostajem i za Njegovim spasenjem...“

„A ovo... ovaj *progon*, tako je očigledno rad...“, zausti njegov pomoćnik.

„Ali Isus ne napušta Svoj narod u teškim vremenima!“, uzviknu Džimi Vejn Sater. Ustao je i krenuo, šibajući kablom mikrofona kao da cima đavola za rep. „Isus je u *domaćem timu*... Isus organizuje našu igru i *gazi* Neprijatelja i njegove igrače...“

„Amin!“, povika debela bivša televizijska glumica. Isus ju je prošle godine izlečio od raka dojke, tokom jedne žive televizijske emisije iz Hjustona.

„Hvaljen neka je Isus“, reče brkati muškarac s kauča. Za proteklih šesnaest godina napisao je devet knjiga o skorom smaku sveta.

„*Isus* se ne obazire na te... birokrate Svemoćne Vlade...“, Sater je gotovo ispljunuo frazu, „kao što se plemeniti lav ne obazire na ujede sićušne buvice!“

„Da, Isus!“, uzdahnu slavni pevač koji nije imao hit od 1957. Činilo se da sva tri gosta koriste istu vrstu laka za kosu i na istom odeljenju robne kuće *Sirs* kupuju džempere na rasprodajama.

Sater stade, povuče kabl, okrenu se i zagleda se u publiku. Studio je, prema televizijskim merilima, bio ogroman, veći od

mnogih brodvejskih pozornica; prostirao se na tri nivoa, zastrta plavim i crvenim tepisima, ponegde ukrašen buketima svežeg belog cveća. Najviši nivo, korišćen uglavnom za muzičke tačke, podsećao je na zastrtu terasu ispred tri prozora nalik na katedralne, kroz koje su prodirali zraci večitog sutona – ili zore. Na srednjem nivou nalazio se kamin – vatra je u njemu pucketala čak i kada je u Dotanu bilo četrdeset stepeni u hladu – a u sredini je bio prostor za razgovore i intervjuje, s lažnim antiknim pozlaćenim kaučevima i foteljama i pisaćim stolom u stilu Luj XVI, za kojim je prečasni Džimi Vejn Sater najčešće sedeo u ukrašenoj stolici s visokim naslonom, malčice raskošnijoj od prestola pape Bordžije.

Prečasni Sater skočio je na najniži nivo, u niz zastrtih bedema i polukružnih produžetaka glavnog dela pozornice, što je omogućilo reditelju pogodan ugao da skrivenim kamerama snima Satera zajedno sa šest stotina gledalaca. Ovaj studio koristio se za svakodnevne emisije pod nazivom *Biblijski jutarnji program*, kao i za nešto duži *Dodir Biblije s Džimijem Vejnom Saterom*, koji se sada snimao. Emisije koje su zahtevale veću ekipu ili brojniju publiku snimale su se u Palati pobožnosti ili na terenu.

„Ja sam samo skromni provincijski propovednik“, reče Sater iznenada prešavši na razgovorni ton, „ali uz *Božju* pomoć i uz vašu pomoć, ostavićemo ove patnje i iskušenja za sobom. Potrebne su nam molitve, potrebna su nam vaša prkosna pisma birokrata Svemoćne vlade koji nas progone, i potrebni su nam vaši prilozil puni ljubavi... potrebno nam je sve što možete dati u Hristovo ime kako bismo i dalje mogli da reč *Božju* prenosimo *vama*. Mi *znamo* da nas nećete izneveriti. I dok šalžete priloge – dok adresirate koverta za priloge ljubavi koje su vam Kris, Kej i brat Lajl poslali ovog meseca – da čujemo Gejl i *Evandeoske gitare* kako, zajedno s našim *Horom Dodira Biblije*, podsećaju da *Ne moraš razumeti poruku, samo uzmi bližnjega za ruku.*“

* * *

Studijski reditelj odbrojao je Sateru prstima i dao mu znak palicom kad je došao kraj pauze za slanje priloga. Prečasni je sedeo za svojim pisaćim stolom; stolica pored njega bila je prazna. Na kauču je postajalo pomalo tesno.

Opušten i razvedren, Sater uputi osmeh sočivu kamere broj dva. „Prijatelji moji, kad već govorimo o *Božjoj ljubavi*, kad govorimo o snazi večnog spasenja, kada govorimo o daru ponovnog rođenja u Isusovo ime... izuzetno mi je zadovoljstvo da predstavim narednog gosta. Naš sledeći gost godinama je bio izgubljen u mreži greha Zapadne obale, o kojoj smo mnogo čuli... godinama je ta dobra duša lutala daleko od Hristovog svetla po mračnoj šumi straha i bluda što vreba one koji zanemare reč *Božju*... ali večeras je ovde da posvedoči Isusovu beskrajnu milost i moć, Njegovu bezgraničnu ljubav koja svakome izgubljenom pomaže da bude pronađen... sa nama je slavni tvorac filmova, holivudski reditelj i producent... *Entoni Harod!*“

Harod pređe preko studija praćen oduševljenim pljeskom šest stotina hrišćana koji nisu imali blagog pojma ko je on. Pružio je ruku, ali Džimi Vejn Sater skočio je na noge, zagrlio ga i pokazao mu rukom da sedne na stolicu za goste. Harod sede i nervozno prebaci nogu preko noge. Pevač mu se široko osmehnuo s kauča, pisac prorok apokalipse hladno ga je pogledao, a ugojena glumica ljupko mu se nasmešila i poslala mu poljubac. Harod je na sebi imao farmerke, omiljene kaubojske čizme od zmijske kože, raskopčanu crvenu svilenu košulju i opasač s kopčom iz filma *Ratovi zvezda*.

Džimi Vejn Sater nagnu se napred i sklopi ruke. „Pa, Entoni, Entoni, Entoni.“

Harod se nesigurno osmehnu i zažmirka prema publici. Zbog blistavog televizijskog osvetljenja uspevao je da vidi samo povremeni blesak nećijih naočara.

„Entoni, ti si neodvojivi deo Grada Šljokica već... koliko dugo?“

„Pa, šesnaest godina“, reče Harod i nakašlja se. „Počeo sam tamo šezdeset četvrt... ovaj... s devetnaest godina. Počeo sam kao scenarista.“

„I, Entoni...“, Sater se nagnu napred, a glas mu je zvučao neka-ko veselo i zaverenički u isto vreme, „je li tačno ono što čujemo... o grešnosti Holivuda... ne svih ljudi u Holivudu, da se razume-mo... Kej i ja imamo tamo dosta prijatelja, dobrih hrišćana, među njima i tebe, Entoni... ali, načelno govoreći, je li Holivud grešan kao što se priča?“

„Vrlo je grešan“, reče Harod i spusti nogu. „Tamo je... ovaj... vrlo je loše.“

„Razvodi?“ upita Sater.

„Posvuda.“

„Droge?“

„Svi ih uzimaju.“

„Teške droge?“

„O, da.“

„Kokain?“

„Kao da je sladoled.“

„Heroin?“

„Čak i zvezde imaju tragove uboda, Džimi.“

„Ljudi zalud spominju ime Božje?“

„Neprestano.“

„Psuju?“

„To je moderno.“

„Obožavaju li Satanu?“

„Tako se priča.“

„Obožavaju Svemoćni dolar?“

„U to nema sumnje.“

„A šta je sa sedmom zapovesti, Entoni?“

„Ovaj...“

„Ne čini preljube?“

„Ah... niko je ne poštuje, rekao bih...“

„Prisustvovao si onim divljim holivudskim zabavama, Entoni?“

„Pa, bio sam na dosta...“

„Droga, bludničenje, otvorena preljuba, klanjanje Svemoćnom dolaru, obožavanje Zla, prkošenje Božjim zakonima...“

„Aha“, reče Harod, „a takve su one dosadne žurke.“ Iz gledališta se čuo zvuk nalik na kašalj i na potisnuti uzdah čuđenja.

Prečasnai Džimi Vejn Sater sastavi vrhove prstiju. „Entoni, ispričaj nam svoju priču, pričaj nam o svojoj prošlosti, o svom padu i konačnom izlasku iz te... iz te... hermelinom postavljene *jame*.“

Harod se lako osmehnu uglovima usana. „Pa, Džimi, bio sam mlad... podložan uticajima... spreman da me neko vodi. Priznajem da me je taj primamljivi način života vodio mračnom stazom neko vreme. Godinama.“

„A bilo je i ovozemaljskih blagodeti...“, podbode ga Sater.

Harod klimnu glavom i pronađe kameru s upaljenim crvenim svetlom. Pogledao je, iskreno i pomalo tužno, pravo u sočivo. „Kao što ste rekli ovde, Džimi, Đavo ima razna sredstva. Novac... toliko novca da nisam znao šta s njim, Džimi. Brzi automobili. Velike kuće. Žene... prelepe žene... slavne zvezde sa slavnim lici-ma i predivnim telima... trebalo je samo da podignem slušalicu, Džimi. Imao sam lažni osećaj moći. Lažni osećaj statusa. Pio sam i drogirao se. Put u pakao može da vodi pravo kroz kadu punu vrele vode, Džimi.“

„Amin!“, uzviknu predebela televizijska glumica.

Sater klimnu glavom, otvorenog i zabrinutog izraza lica. „Ali, Entoni, ono što je *zaista* strašno... ono čega treba najviše da se *platišimo*... jeste to što ti ljudi proizvode filmove, takozvanu *zabavu* za našu *decu*. Je li tako?“

„Upravo je tako, Džimi. A u pravljenju filmova rukovode se samo jednim načelom... zaradom.“

Sater pogleda u kameru jedan dok ga je zumirala u krupni plan. Na licu mu se više nije videla vedrina; sa snažnom vilicom, tamnim obrvama i dugom talasastom sedom kosom ličio je na proroka iz Starog zaveta. „A ono što naša deca dobijaju, prijatelji moji, jeste *prljavština*. Smeće i prljavština. Kad sam ja bio mali... kada je većina nas bila mala... štedeli smo novčiće i odlazili u bioskop... ako bi nam roditelji dozvolili da odemo u bioskop... odlazili bismo na prepodnevne subotnje predstave i gledali crtaće... Šta se desilo sa crtaćima, Entoni? A posle crtaća gledali smo

vesterne... sećate li se Huta Gibsona? Sećate li se Hopalong Kasi-dija? Sećate li se Roja Rodžersa? Bog ga blagoslovio... Roj nam je bio gost u prošloj emisiji... divan čovek... plemenit čovek... a posle toga možda film sa Džonom Vejnem. A onda bismo otišli kući znajući da će dobri momci pobediti i da je Amerika posebna zemlja... blagoslovena zemlja. Sećate li se Džona Vejna u *Borbenim inženjercima*? Vratili bismo se svojim porodicama... sećate li se Mikija Runija u filmovima o Endiju Hardiju? Vratili bismo se kućama i znali bismo da je porodica važna... da je naša otadžbina važna... da su dobrota, poštovanje, autoriteti i međusobna ljubav važni... da su umerenost, disciplina i samokontrola važni... DA JE BOG VAŽAN!“

Sater skide naočari. Čelo i gornja usna sijali su mu se od znoja. „A šta naša deca gledaju SADA? Gledaju pornografiju, bezbožnost, smeće, prljavštinu i đubre. Kada danas odete u bioskop... i to da vidite film zabranjen za decu bez pratnje odraslih, čak i ne govorim o filmovima s oznakama R i X kojih ima posvuda, šire se kao rak, svako dete može da ih vidi, više nema starosnog ograničenja, mada je i to licemerje... đubre je đubre... ono što nije dobro za šesnaestogodišnjake nije dobro ni za naše odrasle bogobojažne sugrađane... ali deca idu, oh, i te kako idu! Gledaju filmove koji prikazuju golotinju, prostotu... psovka za psovkom, prostota za prostotom... i ti filmovi cepaju porodice, *razbijaju* ih, i cepaju našu zemlju, cepaju Božje zakone, smeju se reći Božjoj, prikazuju deci seks, nasilje, prljavštinu i uzbuđenja. I vi pitate – šta ja tu mogu? Šta *mi* tu možemo? A ja kažem: približite se Bogu, slušajte Njegovu reč, ispunite se Isusom Hristom toliko da ovo smeće, da ovo đubre izgubi svu privlačnost... učinite da vaša DECA prihvate Isusa, da ga prime u svoja SRCA, da prihvate Isusa kao svog SPASITELJA, kao svog LIČNOG Spasitelja, i onda prljavi filmovi više neće biti privlačni, ta holivudska Gomora više neće biti zanimljiva... Jer Otac ne sudi nikome, nego je sav sud dao Sinu... i dade mu vlast i da sudi... dolazi čas... svi koji su u grobovima čuće glas Sina Božjega, izići će oni koji su činili dobro u vaskrse-nje života, a oni koji su činili zlo... *koji su činili zlo*... ustaće u vas-

krsenje suda. Jevanđelje po Jovanu, glava peta, stihovi dvadeset dva, dvadeset šest, sedam i osam.“

Gledaoci povikaše: „Aliluja!“ „Hvaljen neka je Isus!“, uzviknu pevač. Apokaliptični pisac sklopi oči i klimnu glavom. Debelu glumica zajeca.

„Entoni“, reče Sater tihim glasom privukavši svu pažnju ponovo na sebe, „jesi li prihvatio Gospoda?“

„Jesam, Džimi. Našao sam Gospoda...“

„I prihvatio si ga kao svog ličnog Spasitelja?“

„Jesam, Džimi. Primio sam Isusa Hrista u svoj život...“

„I dozvolio si mu da te izvede iz šume straha i bludničenja... iz lažnog sjaja holivudske bolesti u isceljujuće svetlo Božje reči...“

„Tako je, Džimi. Hristos je ponovo uneo radost u moj život, dao je cilj da nastavim da živim i radim u Njegovo ime...“

„Hvaljeno neka je ime Božje“, prošaputa Sater i blaženo se nasmeši. Odmahnuo je glavom kao da su ga osećanja savladala i okrenuo se kameri tri. Studijski reditelj užurbano je kružio prstom po vazduhu. „A dobra vest je... što će uskoro, vrlo uskoro, nadam se... Entoni staviti na raspolaganje svoju veštinu, dar i stručnost vrlo posebnom projektu *Dodira Biblije*... ne možemo još da govorimo mnogo o tome, ali budite sigurni da ćemo upotrebiti sve predivne veštine Holivuda da prenesemo *reč Božju* milionima dobrih hrišćana koji čeknu za solidnom porodičnom zabavom.“

Gledaoci i ostali gosti oduševljeno zapljeskaše. Sater se nagnu ka mikrofonu i progovori preko galame. „Sutra, u specijalnoj emisiji *Dodira Biblije* posvećenoj Svetoj muzici... naši posebni gosti su Pat Bun, Patsi Dilon, grupa *Dobra vest* i naši Gejl i *Evanđeoske gitare*...“

Pljesak se pojačao kad su blesnuli elektronski prompteri. Kamera tri snimala je Satera u vrlo krupnom planu. Prečasni se smešio. „Do sledećeg susreta, setite se Jevanđelja po Jovanu, glava treća, stih šesnaesti: Jer Bog tako zavole svet da je Sina svoga Jednorodnoga dao, da svaki koji veruje u Njega ne pogine, nego da ima život večni. Do viđenja! Bog vas blagoslovio!“

* * *

Sater i Harold izašli su iz studija čim su se ugasila crvena svetla za emitovanje, pre nego što je pljesak zamro, i brzo su krenuli niz klimatizovani zastrti hodnik. Marija Čen i Saterova žena Kej čekali su ih u propovednikovoj spoljnoj kancelariji. „Šta kažeš, mila?“, upita Sater.

Kej Elen Sater bila je visoka i mršava, opterećena slojevima šminke i frizurom koju kao da joj je neko davno izvajao i ostavio na glavi. „Predivno, mili. Izvršno.“

„Moraćemo da se otarasimo monologa one budale od pevača, onog kad je počeo da bulazni o Jevrejima u industriji ploča“, reče Sater. „Pa dobro, ionako moramo da isečemo jedno dvadeset minuta pre nego što emisija bude spremna za program.“ Stavio je naočari i zaškiljio u svoju ženu. „Gde ste vi krenule, moje dame?“

„Htela sam da pokažem Mariji obdanište u domu za venčane studente“, reče Kej Sater.

„Divno, divno!“, reče prečasn. „Entoni i ja imamo još jedan kratak sastanak, a onda ćemo ispratiti naše prijatelje na pistu da uhvate avion za Atlantu.“

Marija Čen pogleda Haroda, a on slegnu ramenima. Žene izađe; Kej Elen Sater blebetala je sto na sat.

Kancelarija prečasnog Džimija Vejna Satera bila je ogromna, zastrta debelim tepisima, ukrašena prigušenim bojama peska i zemlje, snažno suprotstavljenim crvenoj, beloj i plavoj boji koje su vladale drugde u kompleksu. Jedan dugački zid činio je lučni prozor s pogledom na pašnjake i šumicu koju su preduzimači sačuvali. Iza širokog pisaćeg stola, deset metara zida obloženog tikovinom prekrivale su potpisane fotografije slavnih i moćnih, diplome o zaslugama, povelje, plakete i drugi dokazi statusa i ogromne moći Džimija Vejna Satera.

Harod sede na stolicu i ispruži noge. „Au!“

Sater je skinuo sako, prebacio ga preko naslona svoje direktorske kožne stolice, seo, podvrnuo rukave i sklopio šake na potiljku. „Pa, Entoni, je li bilo zabavno kao što si očekivao?“

Harod provuče prste kroz ukovrdžanu kosu. „Samo se đavolski nadam da niko od mojih finansijera neće ovo gledati.“

Sater se osmehnu. „Zašto, Entoni? Da li veza s bogougodnim ciljevima smanjuje ugled u filmskoj zajednici?“

„Ugled smanjuje kada neko ispadne guzica“, reče Harold. Pogledao je kuhinjski prostor u dnu kancelarije. „Mogu li da dobijem piće?“

„Naravno“, reče Sater. „Sipaj sam, ako ti nije teško. Znaš gde šta stoji.“

Harod je već bio na drugom kraju prostorije. Napunio je čašu votkom i ledom, a zatim iz skrivenog plakara izvadio još jednu bocu. „Burbon?“

„Da, molim te“, reče Sater. Kad mu je Harold pružio piće, prečasn. je rekao: „Raduješ li se što si prihvatio moj skromni poziv da nas posetiš na dan-dva, Entoni?“

Harod otpi malo votke. „Misliš li da je pametno što se otkrivamo mojim gostovanjem u emisiji?“

„Oni znaju da si ovde“, reče Sater. „Kepler prati tebe, a i on i brat K. motre na mene. Možda će ih tvoje svedočanstvo malo zbuniti.“

„Mene je svakako vraški zbunilo“, reče Harold i ode da dospe sebi piće.

Sater se zakikota i uze da sređuje papire na stolu. „Entoni, ne treba da misliš da sam ciničan prema svom poslanju.“

Harod prestade da sipa led u čašu i zagleda se u Satera. „Mora da me zajebavaš“, reče. „Ova tvoja prevara je najseljačkija fora koju sam u životu video.“

„Uopšte nije tako“, reče Sater tiho. „Moje poslanje je stvarno. Moja briga za ljude je stvarna. Moja zahvalnost za Sposobnost koju mi je Bog dao je stvarna.“

Harod zatrese glavom. „Džimi Vejne, vodaš me dva dana po ovom fundamentalističkom Diznilendu, i svaka prokleta stvar koju sam video služi samo tome da izvuče seljačinama svaku novčanicu iz njihovih originalnih *Kej mart* novčanika od goveđe kože. Imaš mašine koje odvajaju koverta s čekovima od praznih,

imaš kompjutere koju skeniraju pisma i sami pišu odgovore, imaš kompjuterizovane telefonske govornice, neposrednu poštansku kampanju od koje bi se Dik Vigeri* upišao u gaće, i televizijske crkvene emisije pored kojih reprize *Gospodina Eda*** deluju intelektualno...“

„Entoni, Entoni“, reče Sater i odmahnu glavom, „moraš da gledaš ispod površine, u dublje istine. Vernici u mojoj elektronskoj pastvi su... uglavnom... priglupе seljačine i Ponovorođeni***, ali moždano mrtvi ljudi. Ali to ne znači da je moje poslanje prevara, Entoni.“

„Nije?“

„Nikako. Ja volim te ljude!“ Sater udari masivnom pesnicom po stolu. „Pre pedeset godina, kad sam bio mladi propovednik... star sedam godina, ispunjen Rečju... išao sam od skupa do skupa, od šatora do šatora, s tatom i tetkom El, znajući da mi je Isus dao Sposobnost iz nekog razloga... a ne samo da zarađujem novac.“ Sater uze komad papira i pogleda ga kroz naočari. „Entoni, reci mi, šta misliš ko je ovo napisao:

’Propovednici... strepe od napretka nauke kao što veštice strepe od nailaska zore, i mršte se na glasnika koji najavljuje propast laži od kojih žive.’“

Sater pogleda Haroda preko naočara. „Reci mi šta misliš ko je ovo napisao, Entoni.“

* Ričard Vigeri (*Richard Viguerie*), američki politički analitičar, tvorac ideje sakupljanja priloga za političke kampanje putem unapred adresiranih pisama. (Prim. prev.)

** *Gospodin Ed (Mr. Ed)*, američka humoristička televizijska serija, prikazivana od 1961. do 1966, u kojoj je jedan od glavnih likova bio konj koji govori. (Prim. prev.)

*** Ponovorođeni (engl. *Born-again*), soteriološki izraz za duhovno ponovo rođene, odnosno one koji u životu dobrovoljno ponovo prihvate hrišćansku veru, korišćen uglavnom u protestantizmu. (Prim. prev.)

Harod slegnu ramenima. „Henri Menken? Madalin Mari O’Her?“

Sater odmahnu glavom. „Džeferson, Entoni. *Tomas Džeferson*.“

„Pa?“

Sater uperi krupni zatupasti kažiprst u Haroda. „Zar ne shvataš, Entoni? Uprkos svim evanđeoskim pričama o tome kako je ova nacija nastala na hrišćanskim načelima... kako je ovo hrišćanska nacija i sve to... Očevi osnivači uglavnom su bili poput Džefersona... bezbožni šiljoglavi intelektualci, *unitarijanci*...“

„Pa?“

„To znači da je našu zemlju osnovalo jato sluđenih svetovnih *humanista*, Entoni. Zato više nema Boga u našim školama. Zato ubijamo milion nerođenih beba dnevno. Zato su komunisti sve jači, dok mi govorimo o smanjenju naoružanja. Bog je *meni* dao Sposobnost da bih uzburkao srca i duše običnih ljudi, kako bismo ovu zemlju *načinili* hrišćanskom, Entoni.“

„I zato želiš moju pomoć u zamenu za podršku i zaštitu od Ostrvskog kluba“, reče Harod.

„Ruka ruku mije“, reče Sater s osmehom.

„Ovo zvuči kao da želiš da jednog dana postaneš predsednik“, reče Harod. „Mislio sam da smo juče razgovarali samo o preuređenju hijerarhijske lestvice u Ostrvskom klubu.“

Sater raširi ruke, dlanova okrenutih uvis. „Šta ima loše u velikim mislima, Entoni? Brat K., Kepler, Trask i Kolben petljali su se u politiku decenijama. Ja sam *upoznao* brata K. pre četrdeset godina na političkom skupu konzervativnih propovednika u Baton Ružu. Nema ništa loše u zamisli da se na neko vreme u Belu kuću pošalje dobar hrišćanin.“

* Henri Luis Menken (*Henry Louis Mencken*, 1880–1956), slavni američki novinar i urednik, autor nekoliko knjiga o slobodi, demokratiji i ravnopravnosti; Madalin Marej O’Her (*Madalyn Murray O’Hair*, 1919–1995), američka ateistkinja, osnivač Društva američkih ateista, zalagala se za odvajanje crkve od države i građanska prava ateista, nazivana „najomraženijom ženom Amerike“, ubijena 1995. (Prim. prev.)

„Mislio sam da je Džimi Karter izabran kao dobar hrišćanin“, reče Harod.

„Džimi Karter je Ponovorođeni i kukavica“, reče Sater. „Pravi hrišćanin tačno bi znao šta valja učiniti s ajatolahom kad je taj nevernik spustio ruku na američke građane. Biblija kaže: '...Oko za oko, zub za zub.' Trebalo je da izbijemo zube tim muslimanskim šiitskim skotovima.“

„NCPAC* tvrdi da su upravo hrišćani nedavno izabrali Regana“, reče Harod i ustade da sipa još votke. Političke rasprave uvek su mu bile dosadne.

„Gluposti“, reče Džimi Vejn Sater. „Brat K., Kepler i onaj magarac iza Traska stavili su Regana tamo gde je sada. Dolan i ostale budale iz NCPAC-a su požurili. Zemlja skreće udesno, ali biće privremenih obrta. Ipak, do osamdeset osme ili devedeset druge, pripremiće se put za pravog hrišćanskog kandidata.“

„Za tebe?“, upita Harod. „Zar nisu neki na redu pre tebe?“

Sater se namršti. „Ko, na primer?“

„Onajkakosezove“, reče Harod. „Tip iz Moralne većine. Falvel.“**

Sater se nasmeja. „Džerija su naši desničarski prijatelji iz Vašingtona stvorili. On je samo golem. Kad mu ponestane para, svi će videti da je on hrpa blata u obliku čoveka. I to ne posebno pametnog blata.“

„Ima tu još starijih tipova“, reče Harod trudeći se da se priseti imena iscelitelja verom i hipnotizera zmija koje je video na kablovskoj televiziji u Los Anđelesu. „Reks Hobart...“

„Hambarđ“, ispravi ga Sater, „i Oral Roberts – pretpostavljam da misliš na njih.“**

* Akronim od engl. *National Conference for the Protection of American Communities* – Nacionalno udruženje za zaštitu američkih zajednica. (Prim. prev.)

** Džeri Lejmon Falvel (*Jerry Lamon Falwell*, 1933), američki sveštenik i televizijski propovednik, hrišćanski fundamentalista, 1978. osnovao hrišćanski politički pokret *Moralna većina*, koji je raspušten 1989. (Prim. prev.)

*** Reks Hambarđ (*Rex Humbard*, 1919), prvi američki televizijski propovednik; Oral Roberts (*Oral Roberts*, 1918), američki televizijski propovednik, osnivač harizmatičkog pokreta i univerziteta koji nosi njegovo ime; u propovedima je često tvrdio da je imao vizije. (Prim. prev.)

„Kako to misliš?“

Sater izvadi havansku cigaru iz ovlaživača i zapali je. „Govoriš o ljudima koji još nose kravlju balegu na cokulama“, reče prečasni Džimi Vejn Sater. „Govoriš o dobrim starcima koji odu na televiziju i kažu: 'Primaknite bolesne delove tela ekranu, prijatelji, i ja ću vas *izlečiti!*' Možeš li da zamisliš, Entoni, sve te hemoide, čireve, rane i bela pranja... i čoveka koji *blagosilja* svu tu biologiju kako dočekuje strane državnike, spava u Linkolnovoj spavaćoj sobi?“

„To stvarno mrsi vijuge“, reče Harod i otpi gutljaj četvrte votke. „A ostali? Mislim, tvoji suparnici?“

Prečasni Sater ponovo preplete prste na potiljku i osmehnu se. „Pa, tu su Džim i Tami,* ali oni su do guše u govornima zbog sukoba s Upravom za telekomunikacije... pored njih su moje nevolje prava sitnica. Osim toga, naizmenično doživljavaju nervne slomove. Džima i ne krivim. S onakvom ženom i ja bih otkacio. Tu je i Svagart iz Luizijane.** On je pametan, Entoni, ali mislim da je zapravo oduvek želeo da postane rok zvezda kao njegov rođak...“

„Koji rođak?“, upita Harod.

„Džeri Li Luis“, reče Sater. „Ko još ostaje? Pat Robertson, naravno.*** Ja mislim da će se Pat kandidovati osamdeset četvrte ili osamdeset osme. On je strašan. Pored njegove televizijske mreže

* Džems Orsen Beker (*James Orsen Bakker*, 1940) i njegova žena Tami Fej Beker (*Tammy Faye Bakker*, 1942), slavni američki propovednički par čiju je karijeru, punu optužbi za pohlepu i bestidnu oholost, 1987. okončao veliki seksualni skandal, nakon čega je Džim Beker osuđen na 45 godina zatvora zbog pronevere, poreskih prekršaja i prevare. (Prim. prev.)

** Džimi Li Svagart (*Jimmy Lee Swaggart*, 1935) izuzetno popularni televizijski propovednik osamdesetih godina XX veka, umešan u veliki skandal povezan s prostitutkama. (Prim. prev.)

*** Merion Gordon „Pat“ Robertson (*Marion Gordon „Pat“ Robertson*, 1930), slavni američki televizijski propovednik, osnivač i vlasnik mnogih organizacija i korporacija, pristalica republikanske stranke, bezuspešno se kandidovao za predsedničkog kandidata te stranke 1988, poznat po čvrstom protivljenju abortusu i pravima homoseksualaca. (Prim. prev.)

moj mali projekt deluje kao limenka s uzicama koje ne vode nikuda. Ali, i on ima nedostataka. Ljudi ponekad zaborave kako bi on trebalo da je sveštenik, a i on to zaboravlja...”

„Sve je to vrlo zanimljivo“, reče Harod, „ali udaljili smo se od razloga mog dolaska ovamo.“

Sater skinu naočari, izvadi cigaru iz usta i zagleda se u Haroda. „Došao si ovamo, Entoni, zato što je to tvoje beskorisno dupe u procepu, i zato što će te Odbor, ako ne budeš našao pomoć, upotrebiti za zabavu posle večere na Ostrvu...”

„Hej“, reče Harod. „Ja sam sada punopravni član Upravnog odbora.“

„Tako je“, reče Sater. „A Trask je mrtav. Kolben je mrtav. Kepler se skriva, a brat K. je ozlojeđen zbog neuspeha u Filadelfiji.“

„S kojim ja nisam imao nikakve veze“, reče Harod.

„Iz kog si uspeo da se izmigoljiš“, reče Sater. „Gospode Bože, kakva zbrka. Pet agenata FBI-ja i šest Kolbenovih specijalnih ljudi je poginulo. Desetak crnaca iz grada je ubijeno. Mesni sveštenik ubijen. Požari, razaranja privatne i javne imovine...”

„Mediji još gutaju priču o ratu bandi“, reče Harod. „Smatra se da je FBI bio tamo zbog crnačkih militantnih terorističkih grupa...”

„Tako je, a posledice su stigle do gradonačelnika i dalje... čak do Vašingtona. Znaš li da Ričard Hejns sada radi privatno – i neupadljivo – za brata K.?”

„Koga boli dupe za to“, reče Harod.

„Upravo tako“, osmehnu se Džimi Vejn Sater. „Ali valjda shvataš da je tvoje imenovanje u Odbor došlo u... osetljivom trenutku.“

„Siguran si da žele da me upotrebe kako bi došli do Vilija?“, upita Harod.

„Potpuno“, odgovori Sater.

„I da će me onda baciti na smeće?“

„Doslovno“, reče Sater.

„Zašto?“, upita Harod. „Zašto žele da ucmečaju matorog psihopatskog ubicu kao što je Vili?“

„Ima jedna stara pustinjaska poslovice. Nije nikad kanonizovana, ali je dovoljno stara da bude zabeležena u Starom zavetu“, reče Sater.

„Koja?“

„Bolje je da kamilu uvučeš u šator, pa da piša napolje, nego da ostane napolju, pa da piša unutra“, izgovori svečano Sater.

„Hvala vam, prečasn“, reče Harod.

„Nema na čemu, Entoni.“ Sater pogleda na sat. „Bolje da požuriš ako misliš da stigneš u Atlantu na vreme za avion.“

Harod se u trenu istrezni. „Znaš li zašto je Barent sazvaio sastanak za subotu?“

Sater mahnu rukom. „Pretpostavljam da je brat K. sazvaio sastanak zbog događaja od ponedeljka.“

„Zbog atentata na Regana?“

„Da“, reče Sater, „ali, znaš li ko je bio s predsednikom... tri koraka iza njega. Kad su odjeknuli kuršumi?“

Harod podiže obrve.

„Tako je, glavom brat K.“, reče Sater. „Mislim da ćemo imati o mnogo čemu da razgovaramo.“

„Gospode“, reče Harod.

Džimi Vejn Sater se namršti. „U ovoj sobi *nećeš* zalud izgovarati ime Božje“, prasnuo je. „A savetujem ti da to ne činiš ni u prisustvu brata K.“

Harod pođe ka vratima i zastade. „Još nešto, Džimi. Zašto Barenta zoveš ’brat K’?“

„Zato što K. Arnold ne voli kad ga zovu krštenim imenom“, reče Sater.

Harod se zaprepasti. „Ti ga *znaš*?“

„Naravno“, reče Sater. „Poznajem brata K. skoro pedeset godina, još od malih nogu.“

„Kako mu je ime?“

„Kršteno ime K. Arnolda je Kristijan“, reče Sater s osmehom.

„A?“

„Kristijan“, ponovi Sater. „Kristijan Arnold Barent. Njegov tata je vernik, mada brat K. nije.“

„Đavo da me nosi“, reče Harod i izjuri iz sobe pre nego što je Sater stigao još nešto da kaže.